论后世

作者:

赛叶德·穆智太巴·穆萨维·拉雷

中国的

2009-12-31 10:09:36

前言 展现在尊敬的读者面前的这本书，简要的讨论世界终审和人的复活问题。信仰复活将在人的肉体和灵魂中留下深刻的教育社会道德印记，除此之外，任何人都有这种渴望：即想知道在他通过死亡之门之后将会发生什么事。灵魂同肉体分开之后是否意味着他还继续存在？是否能知道另一个世界的消息并了解它的实质和内容呢？人在今世的全部言行是否决定他在来世的命运呢？最后，人因为自己的信仰和言行是否能获得来世幸福呢？本书所讨论的问题正是回答了这类问题，本书即受到象盘石巍然屹立的伊斯兰经典的启示，又授引了当今广泛的科学知识。作者并非要阐述这些问题的结论，而是希望读者读完此书后自己作出最后判断。那时他们将会得出结论：本书的讨论方法即避免使用繁琐的术语和不适当的词藻，又展现了一种崭新的非常吸引人的模式，同时真正避免曲解某些问题和重复研究人员及有见识人物的各种观点，他们的观点往往使人感到吃力。尽管如此，根本不能忽视其中的错误和不适之处。另外，还需指出，本书实际上是《伊斯兰信仰基础》一书所讨论的系列问题的第三卷，涉及伊斯兰信仰问题，最后编成此书。我们祈求圣洁的真主使我恢复理智，指引我们弄清这样一个伟大真理，即让我们知道我们来自哪里，奔向何处，应该做什么。赛叶德·穆智太巴·穆萨维·拉雷 □١٩٨٢年٨月于库姆 □

论后世

对死的两种不同形式的描述 虽然，生命是人生最有价值的部分，失去它会引起忧愁和恐惧，但是，无论人情愿与否，都将踏上这个世界，开始在其中生活。然后，在这个客栈中渡过自己短暂的一生。最终将痛苦凄凉的走向死亡。那时是他生命的最后一页。我们的这个世界并非是一个安定的久留之地。在这个世界上繁衍与死亡承续着，运转着。因此，任何人也不会指望在这个繁衍与死亡的世界里会有某一事物永存不变。这个世界中所存在的一切——无论是人类还是其它的万事万物，都将最终踏上死亡的征途。无论如何所有在物质的范围内活动的现象都将消失。它那明确的物质属性将促使它最终消亡。在天际将听到它生命，尽头所奏出的挽歌。首先，我们认为，有必要通过分析来谈论“生命的终止”这一命题，并努力对这一命题中所提出的诸问题给予回答。难道生命仅仅只限于生死之间的这一地球性的历程？难道生命就被这一短暂的时刻所总结？在这一短暂的时刻里，来的人正源源不断的涌向这个世界，而去的人也毫不间断的离去。难道我们认为，除了这个世界上的具有三维空间的存在物之外，没有另外一种存在吗？我们的人格及我们个人的特性以“无”而告终吗？还是在这个生命的背后，将有一个人类永久的明天，一个崭新的世界在等待着人类？这个世界的物理的天体将被另一个世界崭新而又完美的天体所代替。在这个来的来，去的去的表面现象的背后是否有一个主的意指在主宰着它？也就是说，真主的意旨与创造人——他在大地上的代理者——有关。以便使人作为一个旅游者而生活在这个大地上，然后再从这个世界转向另一个永存的世界。假若我们以第一种形式来解释死亡。那么，在任何条件下想起死亡，生命都将激起痛苦，产生恐怖。并使人的一切活动瘫痪。任何人都不能否认这种情况所带来的种种不良后果。但是，如果我们从第二个角度来看待死亡，即：人类坚持形而上学的观点。从这一崇高的水平上来俯视这个世界，并坚信统一着人与世界的统一的运动并不停止，死亡只不过是粉碎这个狭隘的笼子——躯体，从中解放出来转向另一个更加广阔的天际，令人赏心悦目理想的世界。那么，死亡只不过是改变一个躯体和衣饰而已。人通过死亡而脱去这身“泥土的衣服”换上“中世(今世与来世之间的)的衣服。”然后，从这一阶段升向最高的阶段，奔向无终。那时则脱去“中世的衣服”而穿上“永恒的衣服”。对于具有这一崇高思想的人来说。生命的终止是一个好的转折。每一样事物都将恢复其特质，并变成纯粹无污垢。法国著名学者（卡尔里博士)曾说过：“对于人类面对死亡的神秘所遭受到的恐惧，宗教所做出的回答比科学所做出的答复更为令人满意。因为宗教做出人心所向往的回答。” 那些认为死是万事的终结，并认为在这一生命之后再无任何事物存在的人们，因为要离开这个世界而感到无比的痛苦，这是很自然的事情。但是，那些坚信这个世界只不过是形形色色的游戏，犹如儿童和艺术家们所玩的游戏一样，向物质世界的告别是向无终的升华，这些人对死的看完全改变，在他们看来，死不仅不是恐惧的而且还有许多渴望死；他们为了摆脱物质的躯体，赢得与至高无上的真主的联系而拼搏和奋斗。对死持这一理解的人们，为了自己崇高的目标，为了像鸟儿逃出笼子那样摆脱别人对自己的奴役而做着不懈的努力和牺牲。那些奔杀在血雨腥风的战场上的战士，他们甘愿流血牺牲，他们为了拥有光辉和荣耀的明天，实现他们崇高的愿望而牺牲他们的利益。他们为什么这样勇敢呢？因为人的生活在他看来有两个方面：一个是服从于生存条件和社会需求的物质生活；另一个是精神生活。人由此才开始思考和发明。人的思想也在慢慢地提高，并以高度的热情来实现自己的理想，人类的社会的命运以至历史也都服从他的意志。使得死亡成为恐怖并导致恐慌的因素是人们对死亡缺乏正确的认识，所以，死亡就以恶梦的形式出现。伊玛目·哈迪去探望他的一个病了的追随者，这个人因死亡的降临而哭哭啼啼，忧心忡忡，伊玛目·哈迪就对

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ "
(٣٩ ٢٦)"

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ
عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسَانُ "
(٣٣ ٧٢)".....

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ
وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ "
(٢٩ ٦٤)".....

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ
(الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً "
(٢٨—٨٩ ٢٧)"

洲学者‘努尔曼·文森’博士写道：“任何怀疑和徘徊也运摇不了我的永生的坚定信心，我相信永生，我相信它是无可辩驳的。其实，天性感觉到永生，这本身就是最重要的积极的证据，是它指引了我们这真理。如果真主欲让某人获一真理，在一开始，他就可以把这一真理的种子种植于人的内心深处。很明确，整个世界上的人都渴望永存，向往永恒，因此，我们决不相信这一希望是不能实现的。仅凭数学证据，人的理智是不会相信形而上学的真理的，然而，心灵的启示却能够促使人相信这一真理。在科学实事中灵感（启示）也具有着重要的作用”。信仰永生，是各个宗教的诸重大原理之一，也是天启宗教不可分割的一个部分。对这一问题的重视，在众先知的使命中达到了某种程度，即：但凡派遣一位先知，他都要向他的民众们阐明那一在其中将得到善报或遭到严惩的未来，他们将因自己生前所做的一切而获得完美或遭到贬低。真主是万物的创造和启示者，他始终以宽厚仁慈的眼光看着他的仆人，因此，他除了在仆人的内心深处安放了明确的天性之外，还为了完美他对仆人们的仁慈而派遣了众先知，让他们带上经典与明证以引导世人，因为当人的欲望，风俗习惯及物质欲会削弱天性的光芒时，天性就变的不足以使人能升华到人性的崇高的境界，也不能把他从阻止他成熟和提高枷锁解脱出来。

科学为理解后世而开辟了新的天地 在实践科学进步的几个连续不断的进程中，人类得以实现的一项具有价值的成果就是，通过科学而肯定人的生命的更新的可能性。人类的科学革命确已为在这一领域中的科学研究开创了钟绣的天地，科学家们开始以崭新的观点来讨论与来世有关的问题。他们首次开始了深入细致的研究。这一切均有助于更好的理解这一问题，同时可以看出，科学在这一领域中的研究的方式在向着完美前进。因此，总的来说，科学每前进一步，它的生命便得以延长，在这一领域内的好多疑惑便被消除。过去的唯物主义学家们，他们在研究后世这一问题时，对这一问题的分析是依靠假设的，即：人死而复生是万万不可能的，因此，他们没能把后世这一问题当作是科学的问题，他们也没有用科学方法来处理这一问题。在这一领域中，科学研究的结果所出现的第一转变就是现代化学奠基人——法国著名科学拉瓦锡——所做的研究。他推翻了过去的化学领域内所流行的观点，并否定了其价值。他曾把他的一生都投入在了使他得到这一成果的广泛酌实验中。他的这一成果肯定：宇宙中的物质和体积的总量是固定的，既不增加也不减少。尽管这一规律因物质转化性能和原子放射的发现而失去了它的正确性，但是它作为能量守恒的原理而被接受了下来。因此，这个世界的物质在任何化学的作用与反作用下都会改变这一物质的形状。但是，物质存在的任何元素在这一过程中也不会消失。我们所看到和感觉到的都是各种原子的组合体，都具有着变化的特性。这一认为存在永不消失的观点最终代替了过去的观点，这本身就是对所有的变化的转变的回答。滴落在大地上而消失的一滴水，消失在空中的烟雾，大型工厂里所使用的燃料，熊熊燃烧着的木柴以及燃烧着的其原子均散布于空中的腊烛，所有这些均不会消失。如果我们能够通过先进的仪器把它们的各个部分收集起来，并把它们重新组合，那么，我们就能得到原原本本的原来的物质，但是，短浅的目光和有限的思想却认为它们已消失了。大家都知道，人体是从土中被创造的，在经过一个时期的变化之后，它又重新回到了原初的状态，又变成了土。那是因为在其内部有着接受各种转变的潜能。但是，在这一系列的变化中，它的存在决不会转化为乌有，尽管它的组成形体一样消失了，但是，它的本质则毫无欠损。因此，如果人的尸体因受到各种内外因素的影响而变成丁土，并且到处掺杂，每天都以一种新的形式出现，某一天从中长出了植物，某一天牲畜又从植物上受益，以后便成了牲畜的身体的一个部分，或转到另一个地方，总之其形式是上千变万化的，但是，它的实质与内容却是固定的，在这所有的变化中决不会化为乌有。就连遍布于我们工作中的各种形式的能力也永久性地，保存在太空的仓库之中。从幸福和安逸，厄运和长期的精神折磨这一方面来说，它绝对的影响着我们的归宿，我们最终将被迫向那一下场投降。我们这个时代的科学家和研究者们在科学技术的帮助下，已成功地达到了回收前人们的声波的地步，他们在各种复杂的仪器的帮助下，在特定的范围内已成功地回收了一些手工机器制造者的声音，他们手的抖动曾印在了那些机器的盘面上。所有这些科学成就，其本身就足以证明复生是真实的。它是认识来世的一条道路——是通过思维科学的认识和肯定后世的。既然如此，那么，为什么真主就不能从四散的土的原子中重新再造人的躯体呢？《古兰经》针对这一实事曾不止一次的声明道：مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى“我从大地上创造了你们我要使你们复返于大地。我再一次使你们从大地复活”。（٢٠：٥٥）这段经文让我们注意思考真主的创造力，并且以精彩的声明展示了人类在今世和后世的过去与未来，并使人混乱的心变的安静。那是因为，人不能给“人会因死而万事皆休”的这一说辞来辩护，如果那样的话，那么，万事万物中的变化就成了毫无目的，没有丝毫智慧的游戏。很明显，比起创造中的最终目的来，有限的今世生活是不值一提的。如果我们认真观察一下整个存在的规律，我们就会发现，这一微不足道的结局是不能具有那样伟大的前提所具有的价值。《古兰经》也针对那些认为“人的躯体会因大地的一系列的化学反应而消失，分散，再无法使人起死回生”的人们说道：بَلْ عَجِبُوا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ، أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ، قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ“不信道的人们说：‘这真是一件怪事！难道我们死了以后要成土，还能回复原貌吗？这太不可思议了’。我确实知道大地对他们的腐蚀，我这里有一本被保护的天经”。（٤-٥٠：٢）这段古兰经文向那些不相信死人会被重新复生的事实的人们坦率地声明：我不但知道那一渐渐分散，回到大自然的仓库的尸体的组成原索在哪里，而且，我还将在复生日把其分散的各个地方的部分全部收集起来，重新组成一具躯体——你们认为这是不可能的——，也就是组成一具其实质与原来的那具躯体完全一样的躯体。在伊斯兰的初期，当我们伟大的先知进述后世这一问题的时候，有一个名叫‘吾版叶·本·胡里伏’的游牧人带着一块腐朽的骨头来到了穆圣跟前。他为了不至于在先知推理和《古兰经》的逻辑面前遭到失败，就把那块骨头碾成了粉末，以此来作为否定后世的活证。当他来到先知面前时，就把那骨粉撒向了空中，并且从他那愚昧的灵魂中发出粗野的叫声：“谁能复活这一朽骨”？他认为他以这事例将会击垮先知的逻辑，并促使人们也否认后世，最终给复活死人的这一思想盖上一枚“虚妄”的大印。他的这一愚蠢的思想已到了既对万物的创造没有明确的思想，也不能对他所面临的各种繁杂的问题给予正确回答的地步。他认为已变成土，并且朽骨的原子已消失在茫茫的天际之中，根本没有复生的可能性。他顽

قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ، قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ، الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ، أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ” (٧٨:٣٦—٨١)

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ “ (٥٠:١٥)

“ أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَنْ لَن نَجْمَعَ عِظَامَهُ، بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ ” (٧٥:٣—٤)

“ ”

وَنَزَّلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا فَأَنبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ، وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ، رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ
بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ "
٥٠ (٩ ١١—) وَاللَّهُ أَنبَتَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا، ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا
(وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا "
١٨—٧١ ١٧
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا
خَلَقْنَاكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي
الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّى وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ
إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
" وَأَنبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ، ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
٦—٢٢ ٥ "
٢٢) ٥)"
" فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ، خُلِقَ مِن مَّاء دَافِقٍ، يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ، إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ
٨—٨٦ ٥ "

أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى، أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَى، ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى، فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى، أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَى "

٧٥–٣٦ ٤٠

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ "

٢٩–٤٢) أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) "(٣٣–٤٦

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ "

٣٦–٧٩) "

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ، أَفَرَأَيْتُم مَّا تُمْنُونَ، أَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ، نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ، عَلَى أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ، وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ "

٥٦–٥٧) "

٦٢–

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَؤُ

الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ "
لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا (٣٠ ٢٧)"
(يَعْلَمُونَ "

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا
(أُوتِيتُم مِّن الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً "() ١٧ ٨٥)"
[③]

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا، فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا "(الشمس ٧—٨)

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ" (٣٩:٤٢)

” يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاء كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ..... “ ......” ١٠٤ ٢١ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ “ ......” ٨١ ٦ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاء كَالْمُهْلِ “ ......” ٨ ٧٠

‘ ’

“

( )

” [⑨] “

” [⑩]...... وَنُفِخَ فِي الصُّورِ “ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُم قِيَامٌ يَنظُرُونَ

” (٣٩ ٦٨)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا “ ‘ ’” (٣٦ ٥٢)

هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ “ ” ٥٢ ٣٦

——

——

“ ” اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّن مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ “ ٤٧ ٤٢ ”

—— ——

—— ——

( ) ——

“

”

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ
نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ، أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِ جِنَّةٌ بَلِ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ"
(٧٦-٨)"

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُواْ أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُواْ اللّهَ فَاسْتَغْفَرُواْ
لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ اللّهُ وَلَمْ يُصِرُّواْ عَلَى مَا فَعَلُواْ وَهُمْ يَعْلَمُونَ "
(٣،١٣٥)"
٢٤،٣١)"
(٧٠)"....."

(
وَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ .....
٢٣،١٠٠)
تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ "
(٣،١٦٩)"
اْئْذَن لِّي وَلاَ تَفْتِنِّي أَلاَ فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُواْ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ "
٩،٤٩)"
وَمَن يُطِعِ اللّهَ وَالرَّسُولَ فَأُوْلَـئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
اللّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاء وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَـئِكَ رَفِيقًا "
٤،٦٩)"
النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ
٤٠،٤٦)"
(
وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ .....
الْعَذَابِ، النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ "
(٤٥،٤٠—٤٦)

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ
فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا" (الإنسان ١٣-٧٦)"
(١٤)"
الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ .....
الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ، وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاء ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَد
تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ'"
(٩٣-٦-٩٤)"
"
(١٥)"
١٦] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ]"
عَذَابٍ أَلِيمٍ، تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ"
(١٠-٦١-١١)"

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ "
الْمِيزَانَ" (٧-٥٥)"
وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ "
الْمُفْلِحُونَ، وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُواْ بِآيَاتِنَا يِظْلِمُونَ "()
(٨-٧-٩)"

[١٧

١٨]

رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ ..... عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (٢٧، ١٩)

رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ..... (١٢، ٣٣)

[٢٠] [١٩]

[٢٢] [٢١]

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاء مَرْضَاتِ اللّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢، ٢٦٥)

٩(١٠٥)"'(

بَلْ بَدَا لَهُم
مَّا كَانُواْ يُخْفُونَ مِن قَبْلُ ..... "(٢٧(٦)

وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَآئِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا، اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى
بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا"

(١٣ـ١٧—١٤) يُنَبَّؤُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ)"، ...(...)، ...
" بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ... ١٣ـ٧٥ ..."
يَا ...
وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا'، ...
[٤٩ـ١٨ ..."[٢٥...'، ...
إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ ..... " ...
ـ(١٢ـ٣٦) ...
يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ ... (... ١٨ـ٤٩)
(فُلَانًا خَلِيلًا " ... ٢٥ـ٢٨)"ـ...
وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي ...
اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا "...'، ...'"ـ(٢٧ـ٢٥) لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ
بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا "...ـ(٢٩ـ٢٥) ...
وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الأَمْرُ إِنَّ اللّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ إِلاَّ أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلاَ تَلُومُونِي وَلُومُواْ أَنفُسَكُم مَّا أَنَاْ
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنتُمْ بِمُصْرِخِيَّ ..... "...'، ...
ـ"ـ(٢٢ـ١٤) (ـ"'ـ ...
جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ ...
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ، وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ، الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ
الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ
فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ، وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ
" ...
'، ...'، ...
(٣٢ـ٣٥—٣٧)ـ"...
...·...·... "...
...'، ...'، ...
...'"ـ

"..." ... "..." ...

أَلَمْ
يَعْلَمُواْ أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ "
(٩:٦٣) أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ..... "
(١١:١٦) ..... وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُوْلَئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ "
(٢:٢١٧)
وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون "
٣٣:٤٥ ..... وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا"
(١٨:٤٩)"
لِيَحْمِلُواْ أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ
عِلْمٍ أَلاَ سَاءَ مَا يَزِرُونَ "
(١٦:٢٤)

وَلَكِنَّ اللّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ ..... وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ..... "(٧،٤٩)..... [٢٧]"

فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّى عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا، ذَلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ "(٥٣،٢٩—٣٠) ..... وَفَرِحُواْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ مَتَاعٌ ٢٦،١٣) إَنَّ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءنَا وَرَضُواْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّواْ بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ، أُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ (٧،١٠—٨)"

忙于世俗的事务而忽视了后世。因为他的思想只局限于今世及其中的享受，对子孙后代的担心使他东奔西跑，但是对自己的命运及以后的困难的日子却忽视了。因此，他的一生在为子孙后代获得利益中逝去。 另一种把永恒的后世作为自己的目标，他尽力去获得这一目标。在他毫不奢望的情况下，今世的一切他也拥有了。今后两世皆丰收，他是两个家园的主人，他在真主面前是有面份的人，他需要什么，真主就给他什么”。[٢٨]